

Veronika Adámková: *Vznik a statut první české školy v německém Frýdku. Vzdělávání a kulturní činnosti školních dětí na Obecné škole ÚMŠ (Ústřední matice české) v letech 1894 - 1929.* Bakalářská práce. Ústav historických věd Fakulty filosofické University Pardubice, Pardubice 2010. 60 s. vč. příloh.

Posudek vedoucí bakalářské práce

Cílem práce Veroniky Adámkové bylo objasnit vznik a vývoj první české školy v německém Frýdku, a to v období let 1889 - 1929. Tak je to aspoň uvedeno v anotaci na začátku práce, nicméně už sám název práce slibuje něco jiného, jiné je i chronologické vymezení zkoumaného problému: liší se dolní a nejasná je horní časová hranice. Otázka statutu školy nám zůstala utajena. Už to svědčí o určité nedbalosti autorky, podobně jako četná provinění proti mluvnické jazyka českého. Zcela arbitrárně jsou volena i klíčová slova.

Práce se skládá z pěti kapitol, které jsou vcelku logicky řazeny. Kapitolám předchází úvod, jenž ovšem nespĺňuje nezbytná kritéria - chybí v něm analýza použité literatury a pramenů, stanovení hypotézy; rovněž cíl práce je uveden jen zcela obecně. Stejně odbytý je i závěr spisu. V seznamu literatury převažují zastaralé studie, i tak jsem ovšem na pochybách, zda je autorka skutečně všechny četla. Pokud se týče vědeckého aparátu, vykazuje četné nedostatky - prameny se uvádějí před literaturou, autorka většinou skrblí odkazujícími poznámkami (viz dále).

První část je věnována historickému vývoji města a regionu, druhá se týká jeho národnostních poměrů. Autorka se soustředila na hlubokou retrospektivu, charakteristika ovšem zcela chybí pro období, které své práci zkoumá; čtenář by nesporně uvítal především více informací o správě regionu. Chronologické vymezení práce respektují jen údaje týkající se demografického vývoje.

Především v prvních dvou kapitolách skoro chybí odkazující poznámky, třebaže je zřejmé, že se autorka opírá o práce z 50. a 60. let minulého století, a to především tehdy, kdy popisuje "germanizaci" města. Místy se zdá, že literaturu, s níž pracovala, plně nepochopila (s. 18: "frýdecká hnutí se nepohybovala jenom pod linií frankfurtskou"). Uvádí názvy místních periodik, ale bez jakékoli bližší charakteristiky (místo vydání, časový rozsah, vydavatelé). Na druhou stranu je třeba ocenit její úsilí identifikovat v textu zmiňované osoby.

Jádrem práce jsou kapitoly třetí, čtvrtá a pátá. Třetí je zaměřena na obecné souvislosti frýdeckého školství, čtvrtá věnována založení české soukromé obecné školy ve Frýdku. Působí poněkud zmateným dojem, možná by bylo bývalo lepší včlenit informace o vzniku a vývoji Matice osvěty lidu do druhé kapitoly. Rovněž v líčení zařizování místnosti pro soukromou školu upadá autorka do nepřehledných podrobností (s. 31; na s. 33 pak chybí sjednocení údajů o nákladech na stavbu - autorka uvádí zlatkovou i korunovou měnu). Pátá kapitola, v níž sleduje vývoj mateřské školy v letech 1889 - 1919 (horní časová hranice je opět jiná než v názvu či anotaci!), je členěna na podkapitoly, které alespoň částečně usnadňují orientaci v textu, byť jejich název neodpovídá pokaždé jejich obsahu. I zde objevíme formulační nepřesnosti, omyly či nedůslednosti (co myslí autorka označením "hospodářská struktura školy"?, opravdu se domnívá, že její organizační strukturu školy tvoří zaměstnanci, s. 35?; nesrozumitelně je zde vysvětleno postavení školy za 1. světové války, s. 37; chybí vysvětlení, co to byla "slezská výprava do Prahy", s. 41? aj.). Absence odkazujících poznámek je závažným prohřeškem především na s. 43 či na s. 47. Naskytá se rovněž otázka, odkud čerpala autorka údaje o dětské módě a jaký je smysl zařazení těchto údajů do práce o národnostní problematice školství? Tyto tři kapitoly, založené na archivních pramenech, tak

nesou stopy ne vždy úspěšného zápasu autorky s původním materiálem. Formulace jsou nepřesné, text občas chronologicky a tematicky neuspořádaný (s. 26, 38 aj.).

Text obsahuje - vedle gramatických chyb - značné množství překlepů, prohřešků proti úpravě poznámkového aparátu (např. tečky za poznámkami pod čarou často chybí), V. Adámková užívá nesmyslných zkratk ("2, sv. v.", s. 16; "1. sv. v.", s. 17 aj.). Objevíme i pochybení stylistická, včetně nejasných formulací (např. s. 22, není jasné, co autorka myslela "neutralitou k národnostní otázce", co rozumí pod pojmem "absence", s. 24?).

Přes všechny uvedené výhrady nelze popřít, že práce Veroniky Adámkové je prací původní, mapující neznámou problematiku, a že je založena na dosud nevyužitém archivním materiálu. Proto práci doporučuji k obhajobě a hodnotím známkou (ještě) **dobře**.

V Hradci Králové, 19. července 2010

Prof. PhDr. Milena Lenderová, CSc.